

GUIDE

Rekruttering af unge frivillige på skoler og uddannelsesinstitutioner

Udskrevet: 2023

CFSA
CENTER FOR FRIVILLIGT
SOCIALT ARBEJDE

Indhold

Rekruttering af unge frivillige på skoler og uddannelsesinstitutioner	3
---	---

Rekruttering af unge frivillige på skoler og uddannelsesinstitutioner

Få inspiration til, hvordan I som forening kan rekruttere unge via samarbejdsmuligheder og besøg på skoler og uddannelsesinstitutioner.

Unge er vilde med frivilligt arbejde – og de vil rigtig gerne være frivillige, hvis bare de bliver spurgt. Alligevel oplever mange foreninger, at det er vanskeligt at rekruttere nye unge kræfter.

Denne rådgivningsguide er for dig, som ønsker at synliggøre din forening over for unge med det formål at rekruttere dem som frivillige til foreningens aktiviteter.

I guiden får du og din forening inspiration til at tilrettelægge et skolebesøg og komme i gang med et skolesamarbejde. Der er også forslag til rekrutteringsaktiviteter som fx oplæg, workshop, foreningsbasar, undervisningsforløb og happenings, som I kan bruge, når I besøger skoler og uddannelsesinstitutioner.

Guiden bygger på vores og en række frivilligcentres viden og erfaringer med skolebesøg og samarbejder mellem foreninger og 200 danske uddannelsesinstitutioner over hele landet.

Hvorfor skal foreninger samarbejde med skoler?

Et skolesamarbejde kan være en effektiv måde jeres forening kan komme i kontakt med unge kommende frivillige på. Via samarbejdet får I direkte kontakt til unge, og I kan vise og fortælle dem om foreningens arbejde og indsats samt mulighederne for at være frivillig hos jer.

Et skolesamarbejde er et samarbejde mellem en bestemt skole eller uddannelsesinstitution og en eller flere foreninger. Samarbejdet kan være formelt eller uformelt, og det kan variere i tid og indhold. Det vigtigste er, at foreningen og skolen er enige om, hvad de samarbejder om og hvordan.

Før I går i gang med et skolesamarbejde, anbefaler vi, at I grundigt overvejer og drøfter følgende i foreningen:

- Hvad vil vi opnå med skolesamarbejdet?
- Hvilke ressourcer bringer vi selv med ind i skolesamarbejdet?
- Søger vi frivillige eller brugere?
- Hvilke opgaver søger vi unge frivillige til?
- Hvad kan vi som forening tilbyde unge?

Find en skole, som passer til jeres forening

Når I ved, hvad I vil have ud af skolesamarbejdet, skal I finde ud af, hvilken type af skole, som passer bedst til jeres ønsker og ressourcer. I Danmark er uddannelsessystemet delt op i grundskole, ungdomsuddannelse og videregående uddannelse.

[Få et overblik over uddannelserne her.](#)

Grundskole

Skolerne ligger i hele landet, og eleverne bor ofte tæt på deres skole. Eleverne er typisk 6 – 16 år, og får undervisning i alle typer af fag. Fordelene ved at samarbejde med grundskoler er, at I som forening har mulighed for at nå mange forskellige elever. Ulempen er, at det primært kun er de ældste klasser, som I kan rekruttere som frivillige.

Ungdomsuddannelser

Disse skoler er samlet i større fagfællesskaber, og eleverne i tyndt befolkede områder skal ofte afsætte tid til transport til og fra skole. Eleverne er typisk 16-22 år. De har færdiggjort grundskolen og valgt en faglig retning. Fordelene ved at samarbejde med ungdomsuddannelserne er, at eleverne i højere grad er bevidste om deres evner og interesser. Ulempen er, at eleverne har en travl hverdag med et fast skema, og de kan derfor have svært ved at finde tid til også at være frivillige.

Videregående uddannelser

Uddannelsesinstitutionerne er samlet i store campusser, og de studerende er oftest flyttet langt for at studere. De studerende er typisk 20 år og op efter, men særligt på de såkaldte professionshøjskoler kan man møde elever, som er ældre. Fordelen ved at samarbejde med de videregående uddannelser er, at de studerende har valgt deres faglige retning, og at deres tid er fleksibel. Ulempen er, at aktiviteter på uddannelsesinstitutionerne ofte ikke er obligatoriske.

Find en rekrutteringsaktivitet, som passer til jeres forening

I skemaet herunder finder du en oversigt over en række forskellige aktiviteter og måder, I kan samarbejde med skoler om rekruttering af unge.

Aktivitet	Indhold	Forudsætninger	Udbytte
Oplæg på morgensamling	Et oplæg er et kort indslag blandt de mange andre informationer, eleverne får den dag. Fortæl om den forskel, jeres forening gør, og hvordan eleverne kan bidrage.	Skolen skal have morgensamlinger. De forekommer mest i grundskoler og på almene gymnasier. I skal have en god taler, som kan tage fri en formiddag for at præsentere jeres forening.	En morgensamling er en god anledning for jer, da der ofte er mange elever tilstede. I kan derfor forvente, at mange hører om jeres forening. En morgensamling er en vejs kommunikation. Hvis I ønsker at komme i dialog med eleverne, kan I med fordel kombinere

oplægget med andre aktiviteter, som inddrager unge mere.

Stand på et fællesområde	En stand på et fællesområde varer ofte et spisebrikvarter og kan med fordel finde sted i skolens kantine. Vis den forskel, jeres forening gør. I kan fx medbringe konkrete frivilligjobs på print, som eleverne kan få som inspiration.	Mange skoler har kantiner. Er der ikke en kantine, så kan I stille standen op et andet centralt sted på skolen – gerne et sted, hvor eleverne mødes i pauser og brikvarter. I skal kunne bemande standen og gøre jeres forening interessant for forbipasserende fx med udsmykning eller konkurrencer.	En stand i et spisebrikvarter giver mulighed for at tage direkte kontakt til den enkelte elev og få en god personlig dialog. Jo mere aktive og udadvendte I er i standen, jo større sandsynlighed er der for, at I kommer i dialog med de unge. Forbered fx en række gode spørgsmål, I kan indlede en samtale med.
Happening	En happening på en skole, er et event, der indeholder et element af overraskelse. Noget eleverne ikke forventer på en almindelig skoledag. Happeningen kunne fx være en "morgenfest" med musik, balloner, slik og uddeling af foreningens materiale til de unge, når de møder ind på skolen.	Selv om happeningen foregår uden for skolens dør, er det en god idé, at bede skolen om tilladelse og aftaler rammerne for en happening. En happening kræver, at I har en god idé, og at I har ressourcerne og frivillige til at udføre den på et tidspunkt, hvor eleverne er i skole. Har I frivillige, som er elever på skolen, kan I med fordel engagere dem i happeningen.	En gennemarbejdet happening giver god omtale af jeres forening, mens en uheldig optræden i bedstefald går i glemmebogen. Udbyttet afhænger meget af jeres forarbejde og gennemførelse. I kan møde mange unge om morgenen lige inden skolestart. Husk, at de unge møder ind til time og derfor sjældent har tid til en længere snak om foreningen. Det er derfor en fordel, hvis I kan kombinere en happening med en aktivitet på et senere tidspunkt.
Undervisningsforløb	Skolerne er ofte interesserede i at give eleverne et indblik i virkelige arbejdsopgaver og problemstillinger, og det kan I som forening tilbyde.		

I et undervisnings-forløb overtager foreningen undervisningen nogle timer. Det kan være i bestemte fag eller i forbindelse med temadage.

Det kræver tid og kompetencer at undervise elever. For at kunne afholde undervisningsforløb skal I have en klar aftale med skolen om arbejdsfordelingen, og I skal have frivillige eller ansatte, som kan undervise den aktuelle aldersgruppe. Jeres budskaber skal også tilpasses til elevernes alder, så de får en god oplevelse af forløbet og jer som forening.

I et undervisningsforløb kommer eleverne til at kende foreningen godt. Her har I mulighed for at tale med den enkelte elev og skabe en god relation og interesse for foreningens arbejde og sag i en hel skoleklasse. Husk, at et undervisningsforløb ofte kun er for en enkelt klasse, og I får derfor ikke synliggjort foreningen over for hele skolen.

Frivillighedsbasar

På en frivillighedsbasar går din forening sammen med andre foreninger om at holde en basar eller et marked på skolens fællesområde. I får hver et bord, som er foreningens stand. I en undervisningstime eller en længere pause har skolens eleverne mulighed for at besøge alle standene.

En frivilligbasar kræver grundig planlægning og koordinering – både med skolen og de øvrige medvirkende foreninger. For at det kan lade sig gøre, kræver det, at en frivillig vil koordinere basaren og have den samlede kontakt til foreninger og skolen.

Jeres eget udbytte af at deltage i en basar afhænger blandt andet af om skolen giver eleverne en hel time til at besøge basaren, eller om de skal nå det i spisefrikvarteret. For at skabe interesser hos eleverne, er det en god ide at lægge basaren midt på dagen, og vælge en dag som har en særlig betydning fx internationale mærkedage eller den nationale Frivillig Fredag – sidste fredag i september.

Workshop

En workshop giver mulighed for, at I ganske kort fortæller om jeres forening. Derudover skal I medbringe en konkret frivilligaktivitet, som eleverne kan afprøve fx lave madplan til et værested, finde på aktiviteter til en

sommerlejr eller
sortere
genbrugstøj.

For at I kan afholde en workshop for eleverne kræver det, at jeres foreningsarbejde kan omsættes til en kort og konkret aktivitet, som eleverne synes er spændende og meningsfuld. I skal også have frivillige eller ansatte, som kan afholde workshoppen med den aktuelle aldersgruppe.

I en workshop har unge mulighed for at hører om foreningen og få svar på konkrete spørgsmål. Endelig får de en smagsprøve på, hvad det vil sige at være frivillig i netop jeres forening.

Få skolens tilladelse før I går i gang

Når I ønsker at rekruttere unge på skolens område, skal I altid spørge skolen om lov. Det gælder også aktiviteter, der handler om at synliggøre foreningen. Husk desuden på, at I er gæster på skolen, og I kan bane vejen eller lukke døren for andre foreninger. Det er vores erfaring, at skolerne er samarbejdsvillige, når samarbejdet gavner elevernes læring uden at gå ud over den normale undervisning.

I kan få brug for at indhente børneattester på jeres frivillige i forbindelse med et skolesamarbejde.

[Læs vores guide om børneattest i det frivillige sociale arbejde](#)

Sådan får I kontakt til skolen

Når du ved, hvad foreningen vil og kan med skolesamarbejdet, skal du kontakte skolelederen på den relevante skole. Her drøfter I, om skolen vil bakke op om et samarbejde med foreningen. Efterfølgende kan det være en ide, at I kontakter relevante faglærere på skolen, hvis fag I som forening kan bidrage til. Skolelederen vil ofte vide, hvilke faglærere, som kunne være interesserede.

Fortæl, hvad du og foreningen kan tilbyde, og hvad det kræver af skolen. Ofte har skolerne en hjemmeside, hvor du kan læse om deres visioner og mål. Kan din forening hjælpe skolen med at nå sine mål, er der større chance for, at de vil sætte tid af til et samarbejde.

Skoler bliver ofte kontaktet af både virksomheder og foreninger, som gerne vil i kontakt med eleverne. Derfor er der større chance for at etablere et samarbejde, hvis du går sammen med andre foreninger. Det kan fx være om at afholde en frivillighedsbasar, en temadag eller forskellige undervisningsforløb, hvor I som forening byder ind på skift.

Mange kommuner har et frivilligcenter, som kan hjælpe jer med at få kontakt til andre foreninger, som også er interesseret i at starte et skolesamarbejde.

[Find dit lokale frivilligcenter](#)

Sådan skaber I et godt skolesamarbejde

Et godt samarbejde mellem foreningen og en skole kommer alle parter til gode. Er skolen interesseret i et samarbejde, skal I finde en form, som alle deltagende foreninger og skolen kan bakke op om. I kan tage afsæt i oversigten i guidens afsnit "Find en rekrutteringsaktivitet, som passer til jeres forening". Vær ærlig om jeres intentioner og ressourcer, og gør det klart for skolen, hvad I forventer, at den bidrager med.

Sørg også for at I vælger den rette person til at repræsentere foreningen i samarbejdet med skolen. Det kan fx være en frivillige, som taler med ledelsen, mens en anden er bedre til at tale med eleverne. Det er vores erfaring, at en god relation til skolen og eleverne er vigtigere end den frivilliges alder eller funktion.

Husk også at tilpasse planlægningen til samarbejdsformen. Et oplæg på en morgensamling kan koordineres over telefonen, mens et bidrag til undervisningen ofte vil kræve et møde med læreren. Etablerer I et længerevarende samarbejde, kan I måske have glæde af at indgå en samarbejdsaftale.

Få evt. inspiration til, hvordan I kan indgå en samarbejdsaftale i vores rådgivningsguide:

[Sådan udarbejder I en samarbejdsaftale mellem kommuner og frivillige foreninger](#)

Når I indgår et skolesamarbejde er det en god ide, at I på forhånd aftaler arbejdsfordelingen mellem jer. Hvem byder velkommen? Hvem medbringer en computer til at vise power point-show? Hvem stiller borde frem til frivillighedsbasar? Hvem printer opgaveark til undervisningen? Der er mange delopgaver i et samarbejde, og jo bedre I er forberedt, og jo mere I som forening kan være en ressource for skolen, jo bedre forudsætninger har I for at få et godt udbytte af samarbejdet.

Hvad skal I være opmærksomme på, når I er på skolen?

Skoler er forskellige og har forskellige erfaringer med samarbejde. Elever og ansatte på skoler, som er vant til at samarbejde med eksterne parter som fx virksomheder eller foreninger, vil ofte være mere åbne for at tale med jer om mulighederne. Når I besøger skoler, som først for nylig er begyndt at samarbejde med foreninger, skal I være mere opsøgende og spørgende. Til gengæld er der mindre konkurrence fra andre foreninger.

Fem råd til et godt skolebesøg:

1. Vær velforberedt og medbring selv de nødvendige materialer (fx udsmykning, print, computer).
2. Vær en god gæst, og overhold jeres aftaler og skolens regler om fx affaldssortering, oprydning og uddeling af slik.
3. Husk hele tiden på, hvad formålet med skolebesøget er. På den måde kan I hurtigt justere program og evt. ordvalg undervejs uden at besøget mister værdi for jeres forening.
4. Brug den tid, I som forening får stillet til rådighed. Det er en god ide at have en quiz eller en god fortælling om foreningen i baghånden, hvis der skulle være tid til overs.
5. Tal med eleverne, og benyt lejligheden til at lære nyt. Måske finder I endnu et sted, hvor I kan sætte foreningen i spil og blive endnu mere synlige for eleverne og potentielle frivillige.

I skal være opmærksomme på, at I ikke må bruge og dele portrætbilleder af personer uden at få deres samtykke til det. I nogle tilfælde må I gerne dele situationsbilleder.

Læs mere om reglerne for brug af fotos og billeder af personer i vores rådgivningsguide:

[Regler for foreningers brug og behandling af personoplysninger](#)

Sådan følger I op på skolesamarbejdet

Når I har gennemført et samarbejde om aktiviteter, undervisningsforløb eller en frivillighedsbasar, anbefaler vi, at I vurderer og evaluerer samarbejdet både internt i foreningen, men også med skolen.

- Hvad var godt?
- Hvad reagerede eleverne bedst på?
- Hvad kunne gøres bedre?
- Hvad bør vi undgå?

En evaluering kan evt. føre til at I aftaler, at samarbejdet skal være en tilbagevendende begivenhed eller, at det måske skal have en anden form næste gang.

Tilpas jeres opfølgning til samarbejdet. Mindre samarbejder kan I evaluere på, når arrangementet slutter, mens større samarbejder måske kræver, at I mødes og drøfter det mere grundigt.

Lyt til den feedback, I får.

- Hvad er I enige i?
- Hvad oplevede I anderledes?
- Hvad vil I gerne samarbejde om fremover?

En ærlig og konstruktiv evaluering, kan være med til at sikre, at din og evt. andre foreninger bliver inviteret ind på skolen igen.

4072

Brug vores guider til at få svar på dine spørgsmål om frivillighed

Denne guide er udarbejdet af Center for Frivilligt Socialt Arbejde. På vores hjemmeside frivillighed.dk finder du mere end 50 guider, der giver svar på de mest almindelige spørgsmål og udfordringer, som arbejdet med frivillighed og civilsamfund giver anledning til.

Guiderne dækker alt fra konkrete spørgsmål om vedtægter, forsikring, og tavshedspligt til inspiration om at rekruttere og fastholde af frivillige.

Frivillige, foreninger, landsorganisationer, fonde og kommuner, der arbejder inden for det frivillige sociale arbejde, har mulighed for at få rådgivning via telefon eller mail.

Center for Frivilligt Socialt Arbejde

Center for Frivilligt Socialt Arbejde (CFSA) er et selvejende statsligt udviklings- og videnscenter om frivillighed på velfærdsområdet. Vi formidler aktuel viden om frivillighed og civilsamfund. Gennem kurser og rådgivning støtter vi foreninger, frivillige initiativer og kommuner i deres arbejde med at udvikle og styrke den frivillige indsats i hele Danmark. Vi kan også hyres til fx oplæg, udviklingsopgaver og undersøgelser. Centret er finansieret med midler fra finansloven og indtægtsdækkede opgaver.

Læs mere om CFSA på www.frivillighed.dk

Center for Frivilligt Socialt Arbejde
Albanigade 54
5000 Odense C
+ 45 66 14 60 61
info@frivillighed.dk
www.frivillighed.dk